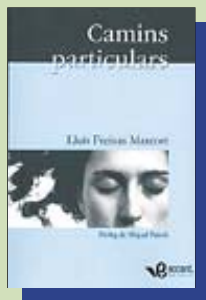

Túnel amb lladrucs

Per als personatges de «Camins particulars», el futur és la suma de condició humana i destí

XAVIER CORTADELLAS xcortadellas@presencia.cat

Mentre fan via pels camins particulars de cadascun dels tretze contes d'aquest recull, els narradors protagonistes miren força més cap endins que no cap enfora. Ho indica Masmontal a *Un deute antic*, el conte que «té el cor robat» a Miquel Pairoli potser perquè, tot i que fa anys que és lluny de Benaula, vivint en habitacions d'hotels estandarditzats o en un pis que és com una habitació d'hotel més, Masmontal continua arrelat obsessivament a un fet conseqüència d'un altre fet que va obsessionar durant dotze anys el seu pare. «Ara el passat és un túnel, i al capdavant hi retrunyien lladrucs de gossos.» Potser sí, però no hi ha cap tuneladora que modeli un túnel nou, res que els allunyi d'allò que són i d'allò que una vegada va esdevenir-se i que els ha marcat com una segona genètica. Freixas ho sap tan bé que entatxona tots els narradors protagonistes en els túnels de les seves obsessions i crisis i fa que ens parlin d'ells quan miren el món i quan parlen de la gent o de les situacions en què es troben: la mort disfressada de noia a *L'espera*, l'antiga amiga que Aranda retroba en un sopar de compromís a *L'atractiu de les potències*—pel meu gust, un dels contes més narratius—, les discussions de parella d'*Un diumenge qualsevol...* I així anar fent. Fins i tot continuen parlant d'ells mateixos en la manera com ho estructuren i com ens sorprenen. Potser en alguns casos al lector li farà l'efecte que el túnel és massa fosc perquè Freixas, que fins ara havia publicat poesia, és un perfeccionista de la llengua, un autor que viatja obsessivament i lentament al voltant del fracàs. «La literatura és una infecció», escriu el suposat autor del dietari que duu el mateix títol que el llibre. Però, exalcohòlic com és, escriu també que els sopars saludables són avorridíssims.

«CAMINS PARTICULARS»

Autor: LLUÍS FREIXAS
 Editorial: ACCENT
 Pàgines: 135
 Preu: 15,50 €

Un llibre de relats que combina diferents veus i ens parla d'obsessions i crisis molt properes.

Les veus de l'excel·lència

Una compilació d'entrevistes amb els escriptors més influents del panorama català

MELCIOR COMES mcomes@presencia.cat

Tot són veus, tot són mons recull un total de trenta-una entrevistes amb un plegat dels millors escriptors i pensadors de l'actual panorama en llengua catalana. Pere Antoni Pons s'ha acarat amb ells i els ha demanat la seva opinió sobre alguns temes bàsics, com la seva relació amb la literatura o a la seva visió del moment que passem com a país. Són noms d'envergadura, des de Moisès Broggi fins a Paul Preston, passant per Baltasar Porcel, Joan F. Mira o Patrícia Gabancho, sense oblidar Jordi Pujol, Joan Margarit o Guillem Frontera. Sens dubte una selecció dels millors, dels més formats i dels més lúcids. Pons ha posat sobre la taula els assumptes més fonamentals—la modernitat política i literària; el futur del país i de la llengua; l'origen de l'home i el seu destí; les inquietuds de futur; la formació d'algunes escasses certeses...—, i ha deixat que els seus interlocutors s'hi reboquessin amb tota la seva il·lustració, tan sols postil·lant en algun punt, sempre conduint el diàleg amb gran intel·ligència. El conjunt és vertaderament engrescador; una obra de les que fan girar el cap, tot perquè ens proposa entrar de la manera més amena—l'entrevista, la conversa d'alta volada, sempre entenedora— en el debat de temes decisius. Els devots de la literatura de pensament no poden prescindir d'aquest llibre, talment tots els que presumeixen d'entendre el món en què vivim. El conjunt fa d'aquell aplec una obra magnífica, exemplar tant per als periodistes—la forma polidíssima— com per als intel·lectuals—el fons vigorós—. M'agradaria que *Tot són veus, tot són mons* fos llegit i debatut: és un document de qualitat incontestable.

«TOT SÓN VEUS, TOT SÓN MONS»

Autor: PERE ANTONI PONS
 Editorial: LLEONARD MUNTANER
 Pàgines: 255
 Preu: 1 €

Recull de converses amb una selecció dels millors escriptors i intel·lectuals del país.

I CONGRÉS DE SERVEIS LINGÜÍSTICS DE TERRITORIS DE PARLA CATALANA

Girona, 16 i 17 de juliol de 2009
Auditori Palau de Congressos

Secretaria tècnica: Nadark Esdeveniments - 972 21 84 82

Organitzadors

